

161

5

889

MEULEUDI AR VIGNOUNACH.

Qui duo corporibus, mentibus unus erant.

*Daou gorf o dôa etrezo, mæs eur spered ebquen,
Assamblez el levez, assamblez en anquen.*

E LANDERNE,

E ty DESMOULINS, Imprimér ha Librér Ru ar Pont. 1850.

MEULEUDI AR VIGNOUNACH.

Var ton : EXILET E BARYLO. de ZOUN PERIC AN NERI.

- 1 -Da zizama va c'haloȗn, permetit, va Doue,
-Ma roïn eur berad daëlou da squer an amitie,
-Ma livirin eur gueric var zujed daou vignon,
-O deveus en em garet eus a greis ho c'halon
- 2 -Abars avanç davantach, e zan da esplica
-Petric eo ar vignounach a bini e comzan :
Me lavar ar vignounach a dle beza fountet
Var ar vertuz, an henor, ar ræzon, ar resped.
- 3 -Ar vignounach a exij ar c'haliteou-ze
-Vel un dra essantiel, ac anez quement-se,
-Arabad e deoc'h sonjal, nebeutoc'h c'hoas credi
Ez eo y eo a veulan, e comzan anizi.
- 4 -Pa' meus-y definisset, e roïn e berr gomziou
Darn eus he avantajou, darn eus he effejou,
Ac evit o rassuri ne glascan trompla den,
E roïn an experianç deoc'h evit preuven.
- 5 Ar vignounach, a gredan, a zisquen eus an eë,
Rac, coulz ac ar garantez e scuill var an ene
Eur baum douç, delicius, capabl da barea
Eur galoun've gangrenet, ar chancer horrupla.
- 6 Ar vignounach e deveus eur c'haloud a zo crê
Da gonsoli he mignon en he adversite,
Da reï d'ar brosberite calz muoc'h a éclat,
Ac ebdi, prosperite nê quet he hano mad.
- 7 Quement-se ispicial zo remercabl meurbed,
-Gant eur c'hélyed treïnellus pa vez unan scoët:
Evel ma teu he vignoun en he gambr da antreen,
He Eal consolator a gred en he guichen.

- 8 Guëlit eur zoudard vaillant o tistrei d'he vro,
 -Decoret eus ar groas, carguet a hénorio,
 Biscoâs n'en deus bet quement a blijadur, a joâ,
 -Evel pa vell he vignoun o tont d'er briata.
- 9 Tavit gant ho Sophismou, Philosophed profann,
 Torr o c'heus o pretanti c'hell an den e-unan,
 Gant an nerz eus ar ræson, eb den d'e gonzoli,
 Beva bepred dizouçi, eb anquen, eb annui.
- 10 Gant cals muoc'h a ræzon e c'helpet lavaret
 Penaus ar Religiòn eb sicour all ebet,
 E deus ato soutenet an den en he boaniou,
 A roët dezàn courach e creïs he dourmanchou.
- 11 -Ne quet ma teuen da damal an ini zo choazet
 Gant Doue dre brivilech da dec'het dioc'h ar bed;
 Mæs an oll n'int quet galvet da vont en dezerziou,
 Ac e commerç ar bed eus izom avizou.
- 12 Lectur al levriou devot ac ar scritur santed
 Recommandet gant mistri ar vuez spirituel,
 Netra tout n'en deus quement a nerz, a onction
 hAg eur guer mad sortiet a c'hinou eur mignon.
- 13 -Eur bec'h pounner da un den a zeu da veza scân,
 -Pa vez laquet daouanter, græt daou zam anezan :
 Eur memes tra a c'hoarvez ebars en amitie,
 An eil'zeu da bartagi he boân gant eguile.
- 14 An den fur en deus lâret en he levriou guëchal :
 Clasquit eur mignoun fidel etoûez mil a mil all,
 A p'o pezo-en cavet, n'en dilezit-en quet,
 Neus nac aour na perlez quer precius er bed.
- 15 Mar lamit ar vignounach e seblantit lamet
 -An astr a ro ar vuez, al laouënder d'ar bed,
 -Rac evel eb an eol netra tout ne bad-fe,
 Eb ar vignounach iye an den a zizech-fe.

Eus an oll donæzonouroët gant Doue d'an den,
 Ar furnez eo ar guenta, an dra-ze zo certen,
 Gouscoude, ma vent laquet assamblez er valanç,
 N'ouzon quet ac ar furnez e deffe calz al lanç.

- 17 Pa velan eur Salomon, gant ar vrassa furnez,
 O treï divar an hent mad d'ar fin eus he vuez,
 Oun tentet da breferi dizi an amitie,
 E divije marteze miret ar maleur-ze.
- 18 Ar bayaned o-unan o deus anavezet
 Penaos an union oà necesser er bed,
 Rac, eb-dy, me Ciceron, ne ve na ty na quær,
 A prest ne velfet nemed létoun er parqueier.
- 19 Evit er c'hompreñ güelloc'h, n'o c'heus nemed
 güelet
 -Ar ravach ac an distruch o deveus ato græt,
 Ar gassoni, ar brezel, an divisiono,
 N'eus na ty na quær capabl da rezista outo.
- 20 Lod a glasq ho flijadur en aour ar Roue crezus,
 Unan e templou Bacchus, un all e scol Venus;
 Mæs an traou-ze zo fragil, ha buan a dremen,
 Zo peurvuia criminel ac indiñ eus an den.
- 21 Comzit din eus eur mignoun gant pini e c'hellan
 Conversi en assuranç'vel ganen va-unan,
 Ah! Neuze o c'heus cavet sourcen an eürusded,
 -Peini zo padussoc'h vit netra all er bed.
- 22 Rac na-dit quet da gredi've fin d'an amitie,
 -Pa zeu ar falch muntrerez da lamet he vue
 Digant unan anezo, a da lezel un all,
 -An amitie a yelo c'hoas betec ar bed all.
- 23 Betec souëled an douar ez aï da bartagi
 Gant he vignoun decedet he c'hlac'har, he annui,
 Eno neuze er pedo da gaout sonj anezan,
 Pe, m'ar cred en deus izom, e pedo evintan.

- 24 Evelse an amitie, en desped d'ar maro,
 Zo fidel da exerçi bepred he deverio,
 A, d'ar fin eus e exil, e c'hesper c'hoas güelet
 - Evit james he mignoun e palez an Dreinded.
- 25 Ervez va c'hreden memes, eur mignoun ne varf
 quet,
 P'er guëlan cazi bemdez din sclær reprezentet
 En he galiteou mad ac er vertuzion caër
 - Eus a bere e zeo bet ar modell ac ar squér.
- 26 Gouzout a rit ar pouvoar, an eflet surprenant
 En deus bet a viscoas var an dirr an aemand;
 - Evelse ar vignounach e deveus ar c'haloud
 Da denna'vel dre vaji he mignoun d'e c'haout.
- 27 Ar vrec'h-vor am zepare dioc'h lochen ya mignon
 A elfe reï testeni n'oun quet bet eur poltron,
 E meus ranquet combati e creïs ar mor scurnet,
 - O clasq digueri passach d'am zreïdigou sounnet.
- 28 A zioc'h un tornod horrubl ac euzus da velet,
 Pet güech né-meus-me quet va buez exposet,
 O c'hen em gaout surprenet gant an devalijen,
 - Eb distingui na mæn, nac hent na guénogenn !
- 29 O amitie admirabl te 'denn demeus an eë
 An nerz a roës d'ar re a zo fidel dide,
 A mar teu da zujidi d'ober traou temerer,
 - E c'heus ive ar c'haloud d'o dioual dioc'h danger,
- 30 Pet güech a pet güech bemdez, o tra estranch
 meurbed !
 E creïs ar glao, an avel, an tân ac al luc'hed,
 - Vjen güelet o querzet etrezec al lochen
 A ranferme an tenzor pehini a glasquen !
- 31 An nozveziou tevalla, an oll elemanchou,
 - An douar gant he reveriou, ar mor gant he ouagou,
 - A zeblante a-unan'vit dont d'am arreti,
 Ac en desped d'ho furor, e teuen da driomphi.

- 32 -Pet güech e creïs ar palud dre an devalijen,
 -M eus patouillet ar gouériou, ar fang ac al laguen,
 Eb compagnun na souten nemed va bazic onn,
 Ac an Eal a brotej ar vignouned guirion !
- 33 -Pet guëch, daoüst d'am c'haracter, eb aoun na
 mez ebet,
 E-meus e bro estranjour en deïz, en noz querzet,
 -Evit guëlet va mignoun, pe glevet he guêlou,
 Eb respecti nac amzer, na mor na canoliou !
- 34 -Pet guëch oun-me bet guëlet e creïs ar mezeïer,
 -Dre ar glao ac an avel, dre ar ouâssa amzer,
 O c'hazista va mignoun da balat he dachen,
 Alies oc'h e zicour er fæçoun ma c'hellen !
- 35 Pet guëch oun-me bet guelet o vressa bouillennou,
 -O pignat var an terguign, o cripat er c'hleuziou,
 -Va discouarn ~~en~~ ear, ha soun va daoulagad,
 Impaçiant o c'hortoz distro va c'hamarad !
- 36 Eus ar pez a-meus laret, ne dleït quet conclui
 E zeo ar vignounach re ziæz d'antreteni,
 Rac n'eus na poân na mizer och'heuil an amitie,
 Pe, mar-deus unan benac, e carer ar boân-ze.
- 37 Eur vech ma vijen rentet e ty va c'hamarad,
 -Ar boân oâ prest tremenet dre an diguemer mad,
 Ar cher, an attantion a re din va mignoun,
 -Eus a beïni ar güell'zoulage va c'haloun.
- 38 Prest ive an henoriou'vije dime rentet,
 -Eur pildossic d'azeza, pe doul ar gueuneudec,
 -Pe eur mæn strizla bossec ec'hars ar siminal,
 -Pe gornic ar banq'alec vis-a-vis en tu-all.
- 39 -Azezet eno neuze a bep tu d'an aoled,
 Alies eb tân na goulou na sclærinen ebet,
 -E commanç an discourzou var guëleïer ar vro,
 -Pe var eur zujed all, dioc'h ma teûe an dro.

- 40 - Alies divar hor scabel eb carten-roud ebet,
 E vizitemp ar broyou pella demeus ar bed,
 An Azii, an Ameriq, betec Madagascar,
 - Avichou all e poulzemp betec bro an Tartarr.
- 41 Lezennourien quen habil, quen terrubl a Solon,
 Ni a zicte lezennou cazi da bep canton,
 A organize troupou, ar zervich militerr,
 A regle an dispignou a dlient da ober.
- 42 Hon avis a roëmp ive var afferiou ar vro,
 Ispicial d'ar Ministr a regl ar finanço:
 - Foncier, mobilier, aner, dreïst peb tra an dail-
 benn
 - A gave deomp a bouëze re, var an dyeïen.
- 43 Vit an Afriq, ne ouïemp cals petra da zonjal,
 Gouscoude'vit e miret oc'h ar puissançou all,
 Ma vijemp-ni selaouet, ac e tliat ober,
 Biquen james ne vije renonçet da Alger.
- 44 Doctored e peb fæçoun, pa n'oâ den don distrei,
 Ni ouïe dioc'h an astrou quercouls a pepini,
 Da bepini anezo'vije he hent merquet,
 A pa zeuemp d'en em drompla, an astr oâ faziet.
- 45 An astr caër a brillant ha sclærinen an noz,
 Al loâr ne oâ quet exant da glêvet tamou croz,
 - Abalamour ma vije varlec'h he myz manet,
 Pe dre ma 'chapharisso araoc hor poënt fixet.
- 46 - Treac'h d'an alvocaded eus ar re c'hoëcheca,
 Articlou ar c'had civil a ouïemp da zivrouilla,
 Evit ar re'zo fountet var uzachou ar vro,
 'Vit ar re-ze ne vanquemp var nicun anezo.
- 47 Ar Geometrii, ar Phiziq n'oânt estranjour demp,
 Esplica an dour, an tan, arpanti a ouïemp,
 Betec a Deology ac a Philosophy
 E faulle deomp avichou dont d'en em amelli.

- 48 -Pa zionëze deomp coëza, ac er remp alies,
 Var articl ar boän-spered, traëaç an tyeguez,
 Neuze vijet elocant a grën er ræzoniou,
 An eïl o clasq redressi d'eguil'he afferou.
- 49 Pa zeuas ar Republiq, va c'hamarad ractal
 A gommanças da grial e oâ foutu ar stall,
 Ne vije mui na Bêlec na tam Religion,
 Edomp o vont da goëza er revolution.
- 50 «-Lez da drouz, a leverchon, bez'e zeus meur
 -a vro
 N'o deus quen Gouarnamand, a gouscoude a zo
 Florissant dre ar c'hommerç, eürus dre ar fizianç,
 Dre ao urz, an union a dre an abondanç. »
- 51 Mæs pa velas penaüs e troë ar Republiq,
 Penaüs, e plaç he grampoëz, he farz ac he
 dam quig,
 -N'en doa mui da lounca nemed hirvin boutet,
 Patates breïn, a panez, e troas he spered.
- 52 « Salo e ve anterret quement Republiq zo,
 Couls ac ar reho deveus invantet anezo,
 Na ve mui clèvet hano eus an dud barbar-ze
 -N'o deus oc'h ho Mæreurien nac egard na truë! »
- 53.— « Ned'a quet d'en em zével eneb ar Republiq,
 Pini dreizi e-unan zo un dra manifiq,
 Sortiet a zourn Doue'vel peb Gouarnamand ;
 Ar pez zo caus an traou-ma e zeo an dud vechant.
- 54 Ar gassouni, ar venjanç, an dissantionou,
 Ar manq a resped evit an autoriteou,
 -Peb-unan o clasq sevel he varr da huëla,
 -An oll o clasq commandi, na den c'hoant da zoubla
- 55 Güel al liberte ho deus brema an Esquibien,
 Ar pez daou c'hant vloas zo, ne doâ guëlet gant
 den,
 -D'en em zestum e conçil, vit ober lezennou
 -E faveur an dud fidél ervez ho izomon.

56 - Patiantomp un nebeud, lezomp Doue da ober,
Impossabl eo e pad-fe varnomp eur seurt amzer :
- Pe briz ar c'houmananchou var adrèn a zeuio,
Pe ar fizianç o cresqui, ar c'hommerç a roullo. »

57 - M ar bije græt dioc'h om-ni, ar païzant eb mar
- En dij'eur pred quig bemdez, a da Zul un tam yar;
Mæs gant disterroc'h er ra, a, credabl, er raïo,
- Caërlor beus bet glabouçat a rampa hor guino.

58 - Ayichou squïz o tiscourz, o counta hon doare,
E coëzemp eb e zonjal etre divrec'h Morphee,
- Neuze astennet eno var damou lann garo,
Me zante meür va c'hostou pa zaven ac'hano.

59 Un tamic frico neuze, ar seurt na veler quet
Var daol Loïs Buonapart, na var daol Prinç ebet,
- Vije dime prezantet heb calz a *s'il vous plait*,
- evit, abars partia, rei un tam nerz dime.

60 Eur vech oc'h taol azezet, hor boa evit regal
Un tam ragoud composet a heiz ac a zoegal,
- A queguiner ar Sultan gant he oll gouëcheguez,
- N'en deuz biscöas pouchasset tam quercouls ac
ennes.

61 Eur banne vije ive d'ar fin eus ar repas,
A da gommanç ma carjet, rac bez e oä da choaz,
Guïn pur, guïn a galité tennet eus ar sourcen,
- Guïn ~~dix~~anger da vesfi a da zevel d'ar penn

62 Adie quenavezo, cetu fin d'an nozvez,
- A cetu eno ive hor buez cazi bemdez :
Brema' ma pell diouzin, ô maleur! ô regred!
- Mæs evit biquen james ne-dai eus va speret

COMPLIMAND

GREAT GANT EUR MIGNOUN

- D'EUR PERSON DEIZ HE C'HOUËL.

Inter nos quondam magnus fuit usus amoris,
Et meminisse juvat.

- Plijadur a ra din sonjal
Omp bet mignounet vras guéchal.

Var un ton anavezet.

- 1 Roum, eus he c'hador pa barlant,
Ezeo ar virionez memes,
Ac un dra deomp pa gommand,
Er gra gant ar vrassa furnez.
- 2 Gant Doue ive cunduet
An Esquibien e peb amzer,
O deveus ato disqüezet
E c'hententent mad ho never.
- 3 Mæs, hac e ve bet faziet
Unan benac var ar poënt-ma,
Evit hor Prelad ne-dé quet
En eur reï deomp ar Pastor-ma.
- 4 Ac e vije bet libr da choas
Er broïou pella eus ar bed,
A mar dê possUBL, larcoc'h c'hoas,
N'en dije james güell choazet.
- 5 En desped d'ar c'horventennou
A ziroll var he vatimand,
Ema rezist oc'h ar ouagou,
Oc'h an avel ac an tourmand.
- 6 El lec'h ma ranqfe perissa
- Listri bras, listri-a-liñen,
- Eb an disterra glaz, ema
Gant baguig Sant

- 7 -Tremenet en deus beg-ar-raz,
 A memes Charybd a Scylla,
 -Eb aoùn, eb ar bianna glas
 -En eur zutal, en eur gana.
- 8 He armatourien a zo crèn,
 Ac o deus fournisset dezan,
 Gant eul lestric a galite,
 Eur c'hreyamand solid a scân.
- 9 Eur rechench mad a zalc'h ive
 A guerdign ac a c'hreyamand,
 Ac evel m'en dez bolonte,
 Vez calfêtet he vatimand.
- 10 Gant eur seurt ambarcation,
 -O c'hout al lavig' vel ma oâr,
 -N'en deus quet izom da gaout aôn
 -Evit tremen treiz Gibraltar.
- 11 Biscoâs n'en deveus chaviret,
 -Na memes sonjet costeza,
 En desped d'an inimied
 Pere zo coëzet varnezan.
- 12 Rac derc'hel a ra, a gred-fen,
 Armou guén ha crapinello.
 , Vit abordi ar gourçerien
 P' en em gav a rancontr gato.
- 13 -Mæs, p' bet treac'h da Jam-barr,
 Ne quet red dezàn caout aòn,
 E trec'ho ive Baridarr,
 -M'en em gav an occazion.
- 14 Cunduet gant eur seurt Pilod,
 E c'hellomp cousquet dizouci,
 James forban nac hugunod
 Ne ello hon devori-ni.

- 15 An difficulteou trec'het,
 Ar Pastor a ello brema
 Gant joa cundai he zêved
 -D'ar peuriou ar re vella.
- 16 Cavet en deveus ar sacred,
 E profid he Ilis memes
 Da renta henorha resped
 Cazi da oll dud he Barres.
- 17 En ho c'hilis pa antreot,
 -Troït a beb tu ho taoulagad,
 A partout dreizi e vellot
 Demeus he zél mercou anad.
- 18 Mæs ne raën nemed coll amzer
 O clasq ober dre va c'homziou
 Meulediou va ferson quer,
 Pa'zeo choas beo he œuvrou.
- 19 -Non deus eta quen da c'houlen
 -Nemed ma vo ganeomp lezet,
 -Quen a vezò deuet a benn
 D'or renta docil a parfed
- 20 'Vit obtensi eur seurt requet,
 Ar pez a dleomp da ober,
 Eo gant feisha gant resped
 Laret bemdez peb a *Bater*.
- 21 Pedomp ive he Sant Paëron
 Da intercedi evinta,
 'Vit ma querzo gant an hent eön
 Queitha ma vezò er bed-ma.
- 22 -A p'en dezo bevet ama
 E peoc'h tag e prosperite
 -Queithag ar Patriarch Cossa,
 -Ra yel' var eön da velet Doue!

V.....!!!